

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

J. Heuvelink (D66)
(d.d. 7 maart 2023)

Nummer
3932

Onderwerp
Afsluiting Wierickepad in Nieuwerbrug

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Het Wierickepad, een wandelpad dat naast de dubbele Wiericke in Nieuwerbrug loopt, is sinds een jaar afgesloten omdat het pad het spoortraject Alphen-Woerden kruist. Het is voor de bewoners van Nieuwerbrug nu niet mogelijk de spoorbaan over te steken en het achterliggende weidse landschap in te lopen. Een inperking van de recreatieve mogelijkheden. Dit komt bovenop de toch al penibele situatie voor de wandelaar in Nieuwerbrug. Wegen en fietspaden zijn druk en smal waardoor daar niet veilig op gelopen kan worden. Op deze wijze raken de inwoners ingesloten in hun eigen dorp.

Er is een oplossing aanwezig. 100 meter naast de voormalige spoorovergang ligt een duiker die gebruikt kan worden als onderdoorgang van het spoor. Zowel ProRail als het waterschap kunnen zich vinden in dat idee, maar toch komt het niet tot een oplossing. De verschillende partijen (gemeente, ProRail, waterschap en de Gasunie) komen er samen maar niet uit.

1 Is het college bekend met de situatie rond het Wierickepad?

Antwoord
Ja.

2 Naar verluidt is het Wierickepad een van de eerste wandelpaden die geldt als provinciaal recreatief wandelpad. Wat is hierdoor het provinciale belang bij en provinciale verantwoordelijkheid voor dit wandelpad?

Antwoord

De verbinding langs de Dubbele Wiericke is onderdeel van het provinciedekkend wandelroutenetwerk. Met het opheffen van de gelijkvloerse spoorwegovergang zal dit traject, als er geen alternatief gevonden wordt, helaas als schakel en onverharde wandelverbinding vervallen.

De provincie heeft zelf geen verantwoordelijkheid voor het instandhouden van het wandelroutenetwerk. Aanleg van een provinciedekkend wandelroutenetwerk is door de provincie in de periode 2011-2020 gefaciliteerd en gestimuleerd middels subsidie. Voorwaarde hierbij was dat realisatie van paden en het eigendom, beheer en onderhoud daarvan onder verantwoordelijkheid zouden vallen van regio-partners en dat concreet in de subsidieaanvraag het onderhoud en beheer voor minstens 7 jaar moest zijn geregeld.

Overigens is deze verbinding langs de Dubbele Wiericke geen onderdeel van het Lange Afstand Wandelpad dat langs fort Wierickerschans loopt en dat hemelsbreed op 1,5 km van de Dubbele Wiericke het spoor kruist.

3 *Welke actie heeft het college tot nu toe ondernomen om zorg te dragen voor een ononderbroken wandelpad?*

Antwoord

De provincie is met de gemeente Bodegraven-Reeuwijk in overleg gebleven over de wijze waarop eventueel invulling kon worden gegeven aan een alternatief voor de afgesloten spoorwegovergang bij de Dubbele Wiericke. Dat doet de provincie op beleidsniveau (wandelnetwerk Zuid-Holland) als ook op projectniveau (Leiden-Utrecht Elk Kwartier, dat deel uitmaakt van het programma spoorcorridors van de provincie).

Op beleidsniveau van het wandelnetwerk Zuid-Holland is de provincie gesprekspartner voor partijen die zich inspanssen voor recreatief wandelen in onze provincie, zoals gemeenten, water- en recreatieschappen en de wandelvereniging Te Voet.

Aanleiding voor onze betrokkenheid bij het zoeken van een alternatieve spoorpassage bij de Dubbele Wiericke is de afsluiting van de spoorwegovergang voor voetgangers aldaar. Dit vloeit weer voort uit het maatregelenpakket dat door de provincie afgelopen jaren is uitgevoerd onder de noemer van de verbetering van de Spoorcorridor Leiden - Utrecht. Dit maatregelenpakket omvat onder meer het afsluiten van twee openbare spoorwegovergangen (zgn. Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO's)) Vlietkade en Dubbele Wiericke en het saneren van 14 particuliere NABO's.

Voor beide afsluitingen, waaronder die dus bij de Dubbele Wiericke, is samenloop met het landelijke programma vanuit ProRail en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) om alle openbare en openbaar toegankelijke NABO's in Nederland op te heffen. Onbeveiligde overwegen brengen gevaarlijke situaties met zich mee. Op onbeveiligde overwegen vinden dagelijks (bijna)ongelukken plaats waar jaarlijks gemiddeld twee doden vallen. De ambitie is om in 2023 al deze openbare en openbaar toegankelijke NABO's op het reizigersnet te hebben aangepakt.

De sanering van de particuliere NABO's zijn opgelegd door de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT). Doel van de afsluiting van de openbare NABO's en de sanering van de particuliere NABO's is om de inmiddels gerealiseerde frequentieverhoging sinds december 2021 op het spoor tussen Leiden en Utrecht in de brede spits van twee keer naar vier keer per uur voldoende spoorveilig te houden. Daartoe zijn provincie, gemeente Bodegraven-Reeuwijk en ProRail op 21 september 2021 een Driepartijenovereenkomst aangegaan. Onderdeel van deze overeenkomst is het nemen van een besluit tot onttrekking van de spoorwegovergang Dubbele Wiericke aan de openbaarheid door de gemeente. De openbare spoorwegovergang bij de Dubbele Wiericke is eind 2021 feitelijk al afgesloten nadat de gemeente op 26 mei 2021 een onttrekkingsbesluit had genomen.

Gedeputeerde Staten hebben op 14 december 2021 Statenvragen van PvdA, CDA, 50 PLUS, D66 en PvdD over het afsluiten van de spoorovergang voor voetgangers bij de Dubbele Wiericke beantwoord (Statenvragen 3795). Samenvattend hebben Gedeputeerde Staten toen het standpunt ingenomen dat in dit geval, mede vanwege het ontbreken van uit kosten oogpunt aanvaardbare alternatieven voor deze overgang, de verkeersveiligheid op het spoor prevaleert boven het voetgangersbelang. De alternatieve kruisingsmogelijkheden, die uitgebreid zijn onderzocht, hebben Gedeputeerde Staten tot de slotsom gebracht dat er geen alternatieve mogelijkheden zijn, die tegen aanvaardbare kosten kunnen worden gerealiseerd.

Onze beantwoording van de vragen van eind 2021 hebben vanuit Provinciale Staten geen vervolgvragen opgeleverd.

Vanuit het project Leiden-Utrecht Elk Kwartier heeft door de provincie sinds eind 2021 in samenspraak met ProRail afstemming met de gemeente Bodegraven-Reeuwijk plaatsgevonden in de aanloop naar een nieuw onttrekkingsvoorstel. Ook heeft ProRail met toestemming van de provincie als opdrachtgever vanuit het project spoorcorridor Leiden – Utrecht onderzoek gedaan naar en technische vragen beantwoord over mogelijke alternatieven voor een spoorpassage voor wandelaars. Dit was nodig omdat de gemeenteraad van Bodegraven-Reeuwijk op 26 januari 2022 het eerder genomen onttrekkingsbesluit uit mei 2021 had ingetrokken en de gemeenteraad het college van B&W had opgedragen opnieuw naar alternatieve spoorpassage voor wandelaars te kijken.

In opdracht van de provincie is vanuit het project Leiden-Utrecht Elk Kwartier door ProRail aan de noordzijde van het spoor een wandelpad met een lengte van 375 meter is aangelegd op grond van ProRail en dat aansluit op het nieuwe wandelpad rond het bouwplan Wijde Wiericke. Hoewel dit geen volwaardig alternatief vormt voor de doorgaande wandelroute langs de Dubbele Wiericke kunnen bewoners van Nieuwerbrug/wandelaars die een ommetje willen lopen, gebruik maken van dit alternatieve wandelpad.

In lijn met de eerdere beantwoording van Statenvragen op 14 december 2021 is het eerste belang van de provincie het borgen van de spoorveiligheid. Om B&W en ook de Raad van Bodegraven-Reeuwijk te overtuigen van de urgentie van het belang van het nemen van een besluit tot ontheffing aan de openbaarheid van de spoorwegovergang bij de Dubbele Wiericke heeft gedeputeerde Zevenbergen per brief d.d. 21 december 2022 aan B&W van Bodegraven-Reeuwijk erop gewezen de spoorveiligheid nakoming van de Driepartijenovereenkomst van september 2021 vereist en gevraagd te bevorderen dat de Raad op korte termijn alsnog een besluit tot ontheffing aan de openbaarheid van de spoorwegovergang bij de Dubbele Wiericke.

4 *Is het college bereid zich op ambtelijk niveau en indien nodig op bestuurlijk niveau in te zetten om de betrokken partijen bij elkaar te brengen (regie te nemen) en tot een oplossing te komen?*

Antwoord

B&W van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zijn voornemens de Raad het voorstel te doen om de spoorwegovergang nog vóór de zomer te onttrekken aan de openbaarheid. Gelijktijdig willen B&W dan de Raad vragen of, en zo ja, in welke mate de Raad financieel wil bijdragen aan een permanente alternatieve spoorpassage. Mocht de Raad inderdaad besluiten tot het doen van een financiële bijdrage, dan zullen Gedeputeerde Staten zich beraden over de situatie.

Als zich in de nabije toekomst mogelijkheden voordoen om alsnog een wandelrouteverbetering te realiseren zijn Gedeputeerde Staten bereid een actieve rol te vervullen in het verkennen van deze mogelijkheden en het verkennen van een eventuele financiële bijdrage. Het voortouw bij het zoeken naar een dergelijke oplossing ligt in onze visie evenwel bij de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Naar recent is gebleken is het perspectief op een alternatief via de duiker verbeterd nu de Gasunie aan wandelvereniging Te Voet op 3 april 2023 heeft laten weten dat de Gasunie – aanvullend op een eerder toegezegde haakse oversteek van de gasleidingstrook in november 2022 – bereid is mee te werken aan een wandelstrook parallel aan de gasleidingstrook, mits deze door een hek wordt afgeschermd. Omdat daarmee de noodzaak vervalt van een toeleidend pad over het land van de betrokken agrariër, waartoe deze niet bereid bleek, is een alternatieve spoorpassage via de duiker in principe toch mogelijk, mits de financiering hiervoor alsnog rond komt. Door ProRail worden de investering hiervoor geraamd op circa € 1,2 mln. Voor de goede orde merken wij op dat, in tegenstelling tot wat de aanleiding in de Statenvragen 3932 hierover opmerkt, bij ons niet bekend is dat zowel ProRail als het waterschap “zich kunnen vinden” in het idee van een alternatieve spoorpassage via de bestaande duiker.

Overigens hebben Gedeputeerde Staten besloten op een recente brief van wandelvereniging Te Voet te reageren dat de provincie kennis heeft genomen van het bericht dat Te Voet een brief aan het ministerie van IenW en ILT heeft gestuurd. Gedeputeerde Staten melden in de brief aan Te Voet dat zij geen uitspraak willen doen over de gevraagde normversoepeling, maar wel bereid te zijn een actieve rol te vervullen in het verkennen van alternatieve mogelijkheden als ook gemeente en ProRail daartoe bereid zijn.

5 *Zo ja, naar schatting, binnen welk tijdsbestek zou dit vraagstuk opgelost kunnen zijn?*

Antwoord

In afwachting van een antwoord van de Raad van Bodegraven-Reeuwijk kan nog geen eenduidig antwoord op de vraag worden gegeven.

Den Haag, 9 mei 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA dr. W.H. de Zoete